Településképi Arculati Kézikönyv

KISIGMÁND

Tartalomjegyzék

1 Bevezető

2 Kisigmánd településtörténete

3 Örökségvédelem

4 Településképi szempontból meghatározó területek

4.1. Falusias családiházas karakter
4.2. Gazdasági karakterű terület
4.3. Zöldterületi karakter (korlátozottan beépíthető)
4.4. Mezőgazdasági karakterű (nem beépíthető) terület

5 Reklámok, egyéb műszaki berendezések

6 Jó példák

7 Zárszó

1 Bevezető

A település történeti értékeinek hordozói: a telkek és utcák hálózata; a beépített lakóterületek és a nagy zöldterületek; a lakóházak külső-belső formája, a felhasznált építőanyagok, díszítések; a természeti táj és az ember alkotta világ és annak egy darabkája Kisigmánd. Kormárom-Esztergom megye északnyugati sarkában, a komáromi kisrégió déli határánál, Komárom városától 11 km-re található. Az M1-es vonalvezetésével megegyezik a közigazgatási határvonala.

A településképi arculati kézikönyv és az erre alapuló településképi rendelet többek azokat a védelmi elveket ülteti át a gyakorlatba, amit betartva értékeinket megőrizhetjük az utánunk jövőknek. Magyarországon az örökségvédelem a helyi közösségek feladata is, ám minden terv, védelmi stratégia annyit ér, amennyit a helyben lakók megvalósítanak belőle.

Pécsvárady Attila
polgármester

2 Kisigmánd településtörténete

Az Igmánd nemzetség azok közé tartozik, melyek még az első foglalás jogán telepedtek le Komárom vármegye területén. Igmánd helység nem csupán a nevét őrizte meg e nemzetségnek, hanem ősi, még szállásként birt jószága volt, de már a XIII. század elején szerfelett szétágazódott a nemzetség, s midőn 1233-ban Vata-Csanakát megszerzi a Csolt nemzetségtől, akkor már tizenhat felnőtt férfi-tagot számlál. Ősi birtoka, mint Csep is, (Wenzel VII. 456.), Nagy- és Kis-Igmánd közelében fekszik. A jövevény Wigman nemzetség a XI. század elején kapott itt birtokot. 1291-ben az *Igmándi* nemesek birtokaként van említve, *terra nobilium de Wygman* alakban. 1309-ben villa *Bygnan,* 1453-ban pedig possession *Kiss-Vigma n*néven. A település elnevezése a birtokos család nevéből eredeztethető. 1440-1446 között ismert *Kysnygman*, majd Kis-Wigman formában. A Kis-előtag Nagyigmándtól különböztette meg, amikor Zichy Lukács elfoglalta.

Birtokosai: A XIII. században a falu az Igmánd nemzetségé a XIV. század közepén pedig egy része a Héderváry család tulajdona; később V. László király zálogbirtokként a Rozgonyiaknak (Rozgonyi Jánosnak, Rajnáldnak és Ozsvátnak) adományozta; 1500 körül a bajnai Both család szerzett itt birtokot, melynek tulajdonába 1511-ben Bakócz Tamás esztergomi érseket iktatták be. A törökök 1543-ban teljesen elpusztították a falut, melyet a XVII. században református magyarokkal telepítették újra. Nemesi község volt. 1809-ben a napóleoni háborúk hadműveleti területébe esett Kisigmánd és környéke. Ma is látható a franciák ellen emelt "Franciasánc". E korszak emlékét őrzi a Francia-kő földrajzi név is. (Bana) 1715-ben a Mészáros család is egyik birtokosa volt a helynek, de egyes birtokrészeket Molnár Erzsébettel elcseréltek. Ezenközben és utána a Ghyczy és a Boday családok is birtokosai lettek és az 1800-as évek végére Ghyczy Dénesnek és Bélának, továbbá Lózert Kálmánnak voltak itt nagyobb birtokai, ahol, és az ide tartozó Szentmihálypusztán több csinos úrilakról és régi nemesi kúriáról találunk leírást: az egyik Ghyczy Dénesé, és ezt Ghyczy Ignácz 1846-ban építtette; egy másik Ghyczy Józsefé és ezt Milkovich Zsigmond 1840 körül emelte; egy harmadikat, a Ghyczy Elemérét, Ghyczy Pál építtette 1867-ben, egy negyedik pedig Thaly Ferenczé és ezt 1876-ban Thaly Zsigmond építtette. Néhai Ghyczy Kálmán volt pénzügyminiszter is itt született és lakott a Ghyczy Béla-féle házban.

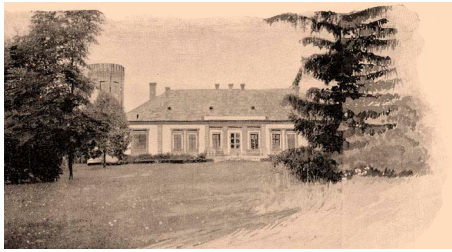

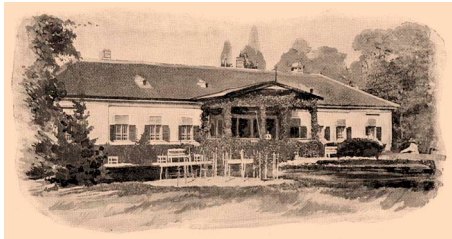

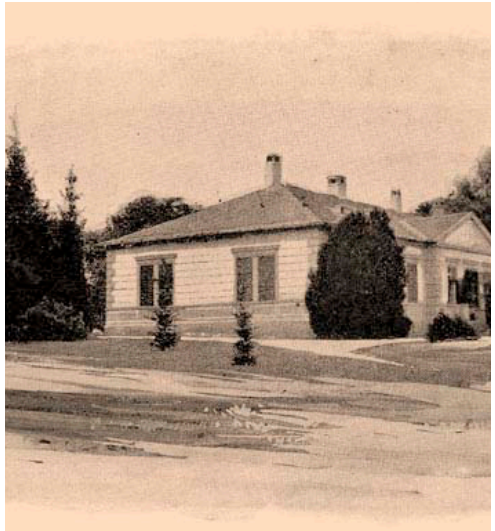

Kisigmándhoz tartozott Szentmihály és Újpuszta. Kisigmánd külterületi lakott helye Ujpuszta, mely már a XV. század környékén betelepült. A törökdúlás utáni újratelepítéskor a Ghyczy-család tulajdonába került.

Szentmihálypuszta egyike volt a vármegye legrégibb falvainak. 1435-ben, egy okirat nehány lakosát is megismerteti: Fekete János, Imre diák, Dul István és Zeure István. Ebben az időben már Szent Mihálynak szentelt templomáról is tudunk. 1453-ban V. László a Rozgonyiaknak adományozta, és 1511-ben ezt is Tamás érsek kapta. A török világban elpusztult és megszünt falu lenni. Hosszú ideig teljesen kietlen pusztaság volt, azután lassanként, szórványosan ismét településni kezdett és 1715-ben a Mészáros, Molnár és a Fördős családok voltak a birtokosai, az Esterházyakkal együtt.

Az 1839. évi tagosítás után némely lakos birtokrésze egész Szentmihálypusztáig jutott ki, így e két puszta összeépült. 1848 után Kisigmándhoz csatolták Szentmihályt, ami a középkorban Kisigmándnál jóval népesebb volt. Az elpusztult falu egykori hatalmas kiterjedését a felszínen látható maradványok (cserepek, kő- és téglatörmelékek a szántásban) bizonyítják. A községnek a XIX. század közepén a hozzátartozó Szentmihály-, Ghyczy-, Thaly- és Ujpusztával együtt 653 lakosa volt, közülük 148 katolikus, 476 református és 29 zsidó vallású. 1851-ben Esztergom vármegyéhez csatolták, majd 1864-től újra Komárom vármegye gesztesi járásához tartozott.

A XX. század elejére a magyar kisközség, 84 házzal, és 684, nagyobbára református vallású lakossal került összeírásra. A katholikusoknak kápolnájuk volt itt; a református templom 1880-ban épült. A község postája, távírója és vasúti állomása Nagyigmándon volt.

1926-tól lett nagyközség, ugyanebben az évben megtörtént a faluban a villamoshálózat részleges kiépítése. A helyi millenniumi ünnepségek keretében 1896-ban Szentmihálypuszta birtokosai egy-egy fát ültettek a hét vezér emlékére. Az Árpádot jelképező fa gyökerei között egy palackba üzenetet rejtettek, és arra kérték ennek megtalálóját, hogy ültessen azon helyre új fákat, s ezen írást tegye ismét az egyik fa töve alá.

Az I. világháborúban 80 fő vett részt, ebből 31 halt meg. Emlékükre a Ghyczy család az 1930-as évek elején emlékművet készíttetett, melyet egykori birtokukon, a katolikus kápolna mellett állítottak fel. A két háború között társadalmi élete szervezésnek indult. 1926-ban megalakult a Levente Egyesület, 1930-ban a Polgári Lövészegylet és 1933-ban az Önkéntes Tűzoltó Egylet. Népkönyvtárát 1937-ben kapta a Vallás- és Közoktatásügyi Minisztériumtól. 1941 és 1943 között pedig 6 ún. ONCSA ház épült.

A II. világháború harcai 1945. március 27-én értek véget a község területén. A kisigmándiak 1990-ben közadakozásból, Angyal Eszter tervei alapján II. világháborús emlékművet készíttettek, melyet a temetőben helyeztek el. 1946-ban Csémpusztát Kisigmándhoz csatolták, majd Nagyigmánd székhellyel 1971. április elsejei hatállyal községi közös tanács alakult. 1990-ben lett újra önálló község. 1984-től 1988-ig Komárom közigazgatási vonzáskörzetéhez tartozott.

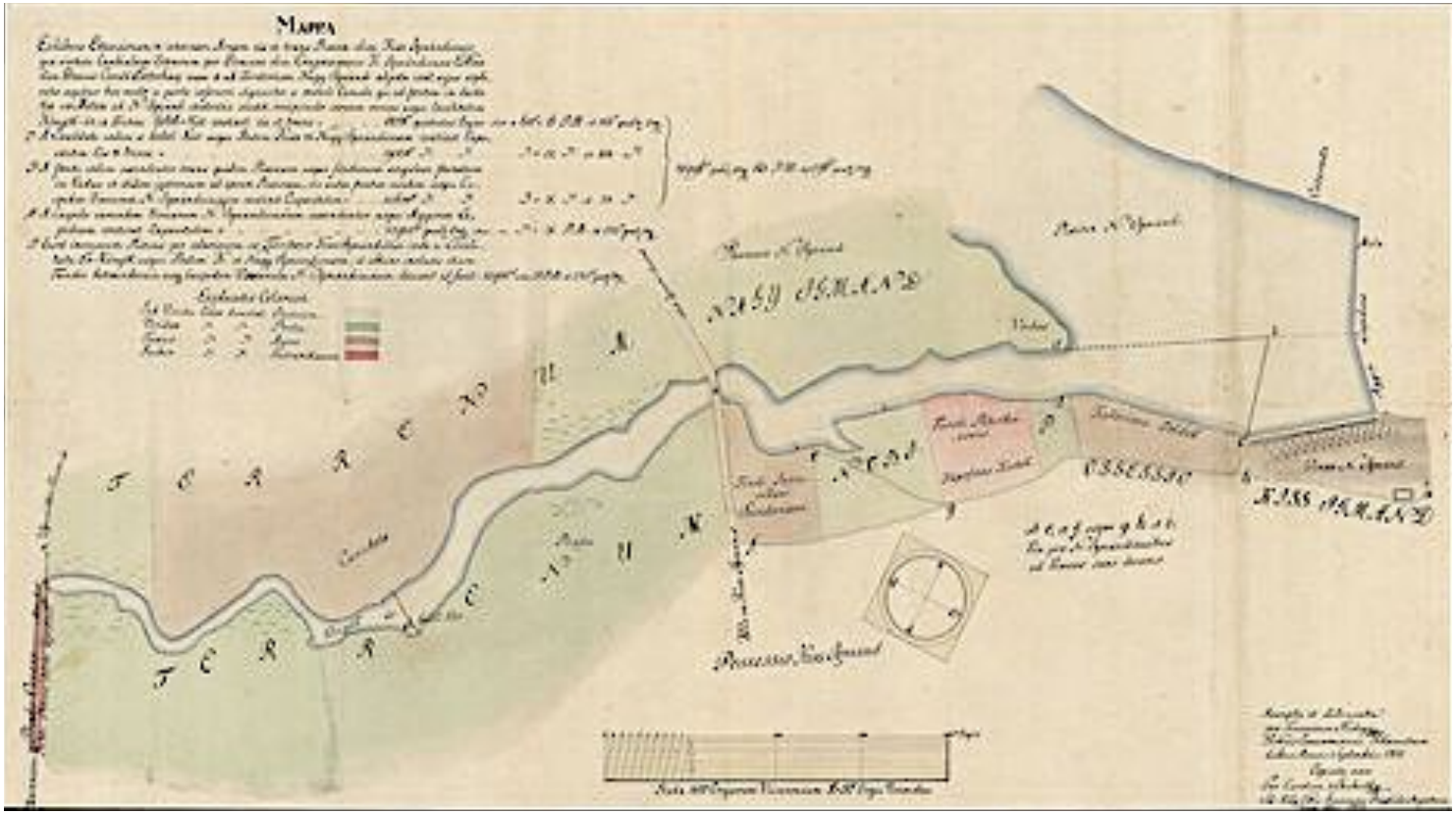

Mappa Exhibens Extensionem, internam Arcam cis et trans Piscinae olim Kiss Igmándiensis quae virtute Cambialium Literarum per Dominos olim Compossessores K. Igmándienses Exllmo olim Domino Comiti Eszterházy cessa et ad Territorium Nagy Igmánd adjecta ..

Kisigmánd gazdasági életében mindig is a mezőgazdaság játszotta az uralkodó szerepet. A földek háromnegyede szántó volt, melyen nyolc középbirtokos, hét kisbirtokos, és negyven törpebirtokos gazdálkodott. A mívelés alatt álló terület a békés korszak beálltával jelentékenyen növekedett. Az 1715-1720. évi összeírás csak nagyon kevés adatot szolgáltatott az egyes községek lakosai által űzött földmívelési vagy tenyésztési ágakat illetőleg. Az 1715. évi összeírásban még több községnél meg van említve, hogy lakosai halászattal folgalkoznak; ilyenek Kamocsa, Megyercs, Martos, Naszvad. Csak két község (Kamocsa és Szimő) lakosai termeltek gyümölcsöt. Az 1720. évi összeírás szerint Guta község lakosai halászattal, Lábatlanéi, Neszmélyéi és Szimőéi pedig gyümölcstermeléssel foglalkoztak, Ácson a lótenyésztés, Igmándon és Kocson pedig a marhatenyésztés nyomaira akadunk. Az 1715. évi összeírás csak Igmándnál és Kocsnál említ szőlőmívelést, 1720-ban már Császáron is voltak új szőlőültetvények. Állattenyésztése már a XIX. század végén híres volt: ló, szarvasmarha, sertés és juh tenyésztésével foglalkoztak. Kisigmándon 1892-ben egytantermes Községi Elemi Népiskola alakult. A szentmihálypusztai Állami Elemi Népiskola pedig 1927-ben létesült. A Nagyigmánddal történt 1971-es egyesítés óta sem iskolája, sem óvodája nincs a falunak. A gyerekek a nagyigmándi általános iskolába és óvodába járnak. Az 1930-as években 3 könyvtára is volt: a Községi Könyvtár 42, a Földműves Szakkönyvtár 37 és az iskolában működő Ifjúsági Könyvtár 82 kötettel. A könyvtár az 1970-es években megszűnt. Épületében jelenleg a közösségi ház működik, az ifjúsági klubbal.

A rendszerváltás után az önkormányzat nagy erőfeszítéseket tett az infrastrukturális elmaradottság felszámolása érdekében. Ennek köszönhetően az utak burkoltak, 1991-ben a lakások 90%-át rákapcsolták a kábeltelevíziós hálózatra. 1993-ban kiépült a digitális telefonhálózat, 1995-ben bevezették a vezetékes gázt. 1997-ben Nagyigmánddal közös beruházásként a csatornahálózat és a szennyvíztisztító megépítése szerepelt. 2017-ben a település úthálózata került kiépítésre.

Kisigmánd területén több római kori kőemlék került elő. 1935-ben kutatást végeztek a temetőben és a református sírok nagy részében, a halmot borító kőlapként elhelyezett, vagy fejfaként álló római domborműveket, szarkofág- és sírkőtöredékeket találtak. Feltételezések szerint a XIX. századi szőnyi "kőszedésekben" részt vett kisigmándiak hozhatták ide, sírjaik maradandóbbá tételére.

Református egyháza 1796-ban alakult. Műemlék jellegűvé nyilvánított temploma is ekkor épült, késő barokk stílusban, de a tornyot 1914-ben átépítették.

Szentmiháypuszta elpusztult templomának köveiből építették fel Kisigmándon a római katolikus kápolnát 1820-1823 között. A főbejárat fölött márványtáblára vésett sorok ismertetik a kápolna történetét.

Helyi egyedi védelemben részesített épületek, emlékművek, amelyek építészeti, építészettörténeti, esztétikai értéke az országos védelmet nem indokolja, de jellegük kifejezi a község múltjának sajátosságait, egyéni kultúráját, hagyományait, a település számára megőrizendő, védendő. értéket képviselnek.

A községháza 1938-ban épült.

A településszerkezet alakulása a telkek kialakításával összhangban; a beépítés jellege pedig a település funkcióinak függvényében történt.

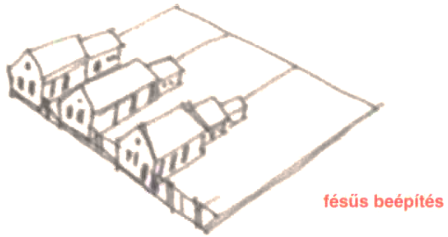

A fésűs beépítésű telkeken, a terep enyhe lejtéséből adódóan, érdekes és jellemző tömegformálás alakult ki.

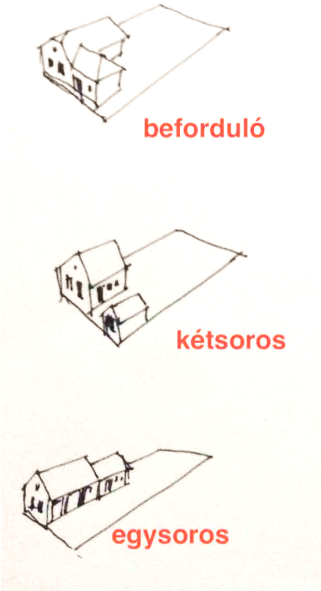

A keskeny és hosszú telkek északi határán épülő, jó arányú tömegekre bomló, tűzfalszerűen és lépcsősen csatlakozó épületek értékes udvari beépítést eredményeznek. Az egysoros elrendezésben az épülettömegek egymás után sorakoznak a telek egyik oldalhatárán. Később az úgynevezett kétsoros beépítésben a telek másik oldalhatárára egy kisebb épülettömeg kerül; majd a beforduló beépítésben a kisebb épületrész oldalszárnyként épül a főtömeghez. Az utcai beépítés először hézagosan zártsorúvá válik, majd teljesen zártsorú lesz.

A fésűs (falusias) beépítésben a meghatározó utcaképi ritmus betartása és a jellegzetes épülettömegek sorolása eredményez harmonikus településképet. Az utcába újonnan beépítésre kerülő lakóépületeknél ajánlott az utcavonalra merőleges nyeregtető 38-45 fokos kialakítása.

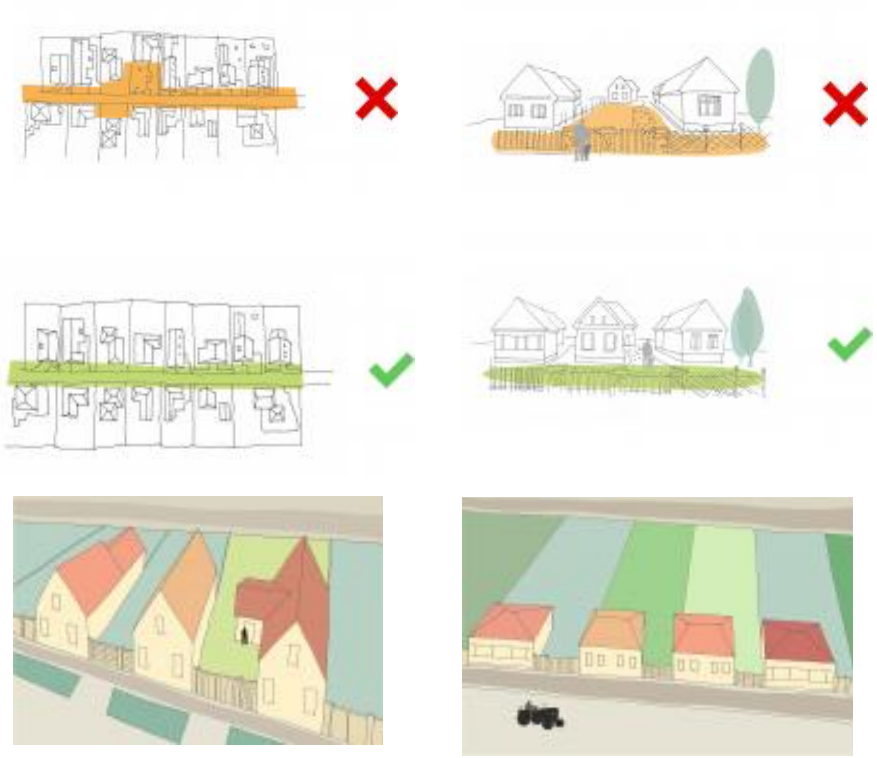

4 Településképi meghatározó területek

Kisigmándon a beépített területekre az egylakásos oldalhatáron álló beépítés jellemző. A régi településrészeken az utcavonalon álló házakon kívül, jellemzően a település központi részén a lakóépületek a főútra szervezetten állnak. Az újabb beépítések előkertesek. A lakóterületeken földszintes nyeregtetős vagy oromzatos kontyoly, kontyolt és sátortetős lakóépületeket találunk. A hagyományos településkép megóvásában szerepet játszott, hogy még nem történt meg a lakóterület jelentős átépülése, és a korszerűsítések, újjáépítések is a hagyományos karakter megőrzését tartották szem előtt. A meghatározó településképi területek lehatárolása alapvetően követi a szabályozási terv övezeti lehatárolásait.

Településképi követelményrendszer

A helyi építési szabályzatban foglaltakon túlmenően a településképi rendeletbe foglalt területi építészeti előírásokat is figyelembe kell venni, és az új épületek építésekor, a meglevők átalakításakor, felújításakor, bővítésekor az ajánlásokat, jó példákat célszerű megfogadni, mert ezáltal biztosítható, hogy a helyi értékek az utókor számára is megőrzésre kerüljenek.

Fontos, hogy az új építésű lakóépületek mindig az adott kor jó színvonalán, harmonikusan illeszkedjenek az utcaképhez.

Meghatározó településképi karakterek

A beépítésre szánt területek jelentős része lakóterület. ezért a családiházas beépítés a meghatározó. A kisisgmándi településközpontban találhatóak meg a községi intézmények is, de építészeti megjelenésükben nem nagyon különböznek az őket körülvevő lakóépületektől. A gazdasági-szolgáltató terület a lakóterületek szélén került kijelölésre. A mezőgazdasági területen szántóföldi művelés folyik. A településképet a két templom köré szerveződő lakóterület adják a fő utca menti házakkal, a külterületen a szélerőműpark szélkerekei jelzik már messziről a település határát.

A régi utcák megőrizték a településszekezet strukturális fő elemeit, melynek további megtartása indokolt. A régebbi építésű házak földszintesek, az újabbak tetőtérbeépítésesek. Az oromfalas nyeregtető, csonkakontyolt nyeregtetős, kontyolt nyeregtetős épülettömegek sorakoznak az utcákban. Az aszfaltozott utca mellett a kapubejárók kiszélesítésével parkolóhelyek keletkeztek, az útmenti sáv füvesített. Az utcákban légvezetékes elektromos áramellátás van.

4.1. Falusias karakter (fésűs beépítés)

4.1.1. Településképi jellemzők

FALUSI (családiházas) KARAKTER

Kisigmándon a falusi életmód miatt (udvar /konyhakert /baromfiudvar /istálló/kert) hosszú telkeken az oldalhatáron álló, fésűs beépítés alakult ki. A település régi utca- és telekszerkezete, az odalhatáron álló beépítési mód jellemzően megmaradt. A házak zömmel az utcavonalra épültek, utcára merőleges gerincű nyeregtetősek, a régebbi beépítések oromfalas kontyolt nyregtetősek, a későbbiekben kontyoltak, egylakásosak. a telek beépítését az udvar oldalhatárán álló épülettömegek alkotják.

A telek beépíthetősége miatt tömegük többségében tégalalap alaprajzra szerkesztett földszintes, magastetős épületek. Az utcákban elvétve tetőtérbeépítéses családiházak is találhatók. A magastető hajlásszöge 38-45 fok közötti, cserépfedésű; a régebbi házak hornyolt, vagy sajtolt agyagcseréppel fedettek, de megjelentek a pala és bitumenes zsindely fedések is. A homlokzatok vakoltak, díszítőelemként ablakkeretezés és egyszerű párkányhúzás látható, a festett sima vakolat jellemző felületképzés; színeiben fehér, törtfehér, pasztellszínek. A lábazat vakolattal ellátott betonlábazat. Az épületek az utcavonalra épültek, az új építkezéseknél előkertes, ami előtt utcai kerítés húzódik. A kerítések alacsony lábazatú, épített pilléres, áttört mezőkkel (fémpálcás, fémhálós, fabetétes) ellátottak, fa vagy fém kétszárnyú nagykapuval, személybejáróval; a kicsi előkertekben virágok, kisebb bokrok vannak,

az utcákban a házak előtt kisebb fák állnak. Kisigmánd új beépítésű családiházas területén a telkek nagysága és ebből következően a beépítés módja is változatos. A tervezett lakóterületeken kiszabályozott telkek lehetővé teszik nagyobb házak elhelyezését is, de a szabadon álló beépítéstől az oldalhatáron álló beépítési módig találunk lakóházakat a településen. A látszólag különböző beépítési módok alapvetően a családiházas jelleget hordozzák, önálló telken állnak, viszonylag nagy zöldfelülettel rendelkeznek. A lakóterület hangulatát a közterületek gondozottsága, az utak szélessége, növényzettel való ellátottsága, a járdák állapota, a kerítések kialakítása, az előkertekbe ültetett növényzet látványa jobban befolyásolja, mint az épületeké, melyek az építés idejétől függően mutatják a kor divatos építészeti megformálásának jegyei. A tömegkialakítás igen változatos a mediterrán típustól a modern stílusúig található a lakóterületeken épület. Közös jellemzőjük az építési korszakra jellemző jó minőségű építőanyagok használata és a telekszélességéből eredően az épülettömegek léptékének hasonlósága. A zömében földszintes családiházas beépítésben megjelennek 1-2 szintes házak is. Tetőfedésük változatos: bitumenes zsindely, agyagcserép, betoncserépfedés, palafedés. Lapostetős épület nem jellemző, de az új beépítések között kedvelt; a mediterrán 25-35 fokos tetők, illetve a hagyományos 38-42 fokos tetőhajlásszögek is megjelennek. A homlokzatok egyszerű vakolt vagy kőporos vakolatúak, díszítés nem jellemző, az ablakkeretek kiemelése, oszlopok, bejáratok hangsúlyozása jelenik meg. A színek visszafogottak, világosak, a lábazat burkolt, vagy lábazatvakolattal ellátott, az ereszcsatorna - a modern tervezésű házak kivételével -, függőereszes kivitelezésű, sok esetben a tetőrendszer része.

4.1.2. Ajánlások, jó példák

Falusias családiházas karakterű településképi meghatározó területének építészeti előírásai	
Jellemző karakter elemek	Településképi meghatározó terület
Beépítés módja	Oldalhatáron álló 1 szint, max 2 szint vagy tetőtérbeépítés az udvaron oldalhatár mentén épített állattartó, vagy tároló helyiségek. Oszlopos, áttört mezős, nagykapuval és kiskapuval.
Szintszám/legmagasabb pont	
Kerti építmények	
Kerítés	
Növényzet	Utcai füvesített terület, 1vagy 2 fával, virágoskerttel;

Egyedi ajánlások	
	A régi településmag utcaszerkezete megtartandó. Az épületek kialakítása a hagyományos magastetős, vakolt falú, utcavonalon álló, illetve a környezetbe illeszkedő legyen. A házak előtti utcaszakaszon növényzet telepítése és gondozása javasolt.

Jó példák a szépen gondozott lakóterületre Kisigmándon.

4.2. Gazdasági karakter

4.2.1. Településképi jellemzők

GAZDASÁGI KARAKTER

A gazdasági területeken a gazdasági-szolgáltató épületek csarnokszerkezetei jelenhetnek meg. Kisigmándon ezek inkább a mezőgazdasági feldolgozóiparhoz kapcsolódó üzemek területei és a régi majorsági épületek. Az épületek egyszintesek, de a funkciónak megfelelő belmagassággal épülhetnek. Építészeti kialakításuknál az alacsony hajlású tető, fémvázas szerkezet, építőelemes falazat található. Nincs homlokzatdíszítés, általában egyszínű építőlemez burkolatú csarnokok állnak az ilyen karakterű részeken. Kicsi ablakok, nagy, tömör kapuk, a funkciónak megfelelő homlokzati kialakítás, nagy alapterű elrendezés jellemzi az épületeket. A kerítés vagyonvédelmi feladatokat lát el, általában fémoszlopos, fémhálós kivitelben készül. A telephelyek, kiépített úton megközelíthetőek, parkolók a telephelyen biztosítottak.

A mezőgazdaságot a Harcos Mezőgazdasági Termelőszövetkezet irányította, mely 1980-ban a nagyigmándi termelőszövetkezethez került. A rendszerváltás után szövetkezetté alakult. Legjelentősebb gazdasági társasága a FEMTECH Fémszerkezetgyártó-, Szerelő- és Szolgáltató Kft. Legfontosabb vállalkozása a kisigmándi sertéstelep, valamint Újpusztán a Komáromi Agrár Rt. szarvasmarha-tehenészete. Ez utóbbi központi épülete a XIX. században épült Ghyczy-kastély.

A spanyol Iberdrola Renovables Magyarország legnagyobb szélerőmű-parkját építette meg Kisgmánd-Ács-Csém-Nagyigmánd települések határában, a park összesen 62 darab, 2 megawatt névleges teljesítményű szélturbinából áll. Az első ütem 25 széltornya épült meg Kisigmánd határában. GAMESA G90 típusú szélturbinákat telepítettek, melyek 100 méter magasak, a lapátok hossza 44 méter, egy-egy torony súlya 5,8 tonna.

4.3. Zöldterületi karakter

ZÖLDTERÜLETI KARAKTER

A természetes növényzet mellett az építmények környékén telepített növényzet is fellelhető. Útmenti fasorok, játszótér, közpark, szépen kiépített belső úthálózat jellemzi Kisigmándot.

A település zöldfelületi rendszerét a táji és a településszerkezeti adottságok befolyásolják. A környezeti, természeti zöldfelületeken kívül a településen belüli minőségi zöldfelületek: a köztér, sportpálya, utcai fasorok, a temető, a nagy zöldfelülettel rendelkező családi házak kertjei, mezőgazdasági zártkertek is a települési zöldfelületi rendszer részei. A magántulajdonú kertek Kisigmándon, ahol a települést zömében falusias jellegű beépítési mód jellemzi, még mindig dominál a magánkertek haszonkerti jellege.

A lakosok csupán az elő- és oldalkertet használják díszkertként, a nagyobb felületű hátsó kertben saját felhasználásra zöldségeket és gyümölcsöket termesztenek. A településen kettő és három zónás kertek egyaránt előfordulnak: a kétzónás a leggyakoribb (díszkert – haszonkert); a három zónás pedig általában olyan ingatlanok jellemzője, ahol állattartás, vagy más gazdálkodási tevékenység folyik és ennek kiszolgáló épületei találhatók a köztes zónában. A családi házak kertjei nagyrészt rendezettek, a parlagon hagyott területeken viszont a kaszálás és a parlagfű irtása szükséges.

A falunak már 1948-ban volt sportpályája, de csak 1992-ben építettek hozzá öltözőt és konditermet, 1997-98-ban pedig pályafelújítást végeztek, melynek eredményeként a szabványos pályát alakítottak ki. A szervezett keretek közti sportolási lehetőségeket az 1991-ben megalakult Kisigmándi Sportkör biztosítja a lakosok számára.

4.4. Mezőgazdasági (nem beépíthető) karakter

4.4.1. Településképi jellemzők

MEZŐGAZDASÁGI KARAKTER

Kisigmánd közigazgatási területének jelentős része mezőgazdasági művelésű táj: szántó vagy gyepterület. A tájhasználat igen változatos és érzékeny a beavatkozásokra, ezért a fejlesztéseket megelőzően tájképi hatástanulmányt kell készíteni.

5 Reklámok, egyéb műszaki berendezések

Reklámok elhelyzésére magánterületen a reklámokról szóló felsőbb szintű jogszabály nem ad lehetőséget. Közterületen kizárólag az önkormányzat jóváhagyásával lehet reklámot elhelyezni a településközponti területen. Cél, hogy a homlokzatokon minél kevesebb zavaró elem jelenljen meg. A légkábelek megszüntetése a településközpontban indokolt, miután a településkép zavaró elemei az oszlopok, vezetékek.

A közterületek kialakítása nagyban függ az ott megjelenő utcabútorokon, azok megjelenésén, egységes arculati jegyein, ezért fontos, hogy erre is fordítson az önkormányzat kellő figyelmet. Érdemes a közterületekre olyan közterület alakítási tervet készíteni, ahol már a tervezéskor felkerülnek a településképet meghatározó elemek: padok, szemetesek, kerékpártárolók, köztéri alkotások, zöldfelületek Ajánlott, hogy az utcák, és egyéb látnivalók kitáblázása egységes arculattal történjen.

6 Jó példák

A településen a kapubejárók, közterületi járdák burkolása egységese történt meg, a település közparkja szépen gondozott, az útmenti gyepsávokkal együtt

Rákóczi
Kisigmand

A szabadvezeték alá a fölösleges évenkénti csonkolást megelőzve válasszunk megfelelő fafajtát, melyek korlátozott lombméretüknél fogva kevesebb gondozás igényelnek és egész élettartamukban szép lombkoronát biztosítanak házunk előtt. A föld alatt futó vezetékek védőtávolságait is figyelembe kell venni, ehhez is mindenképpen konzultáljunk a Főkertésszel fatelepítés előtt!

A keskeny közterülettel rendelkező közlekedési csomópontoknál 80 cm-es magasság felett kizárólag átlátható, áttört kerítés építhető. A sarkokon maximum 80 cm-es sövény vagy bokrok telepíthetőek. Gondozzuk, nyírjuk rendszeresen, hogy mindig megfelelően belátható legyen az útkereszteződés!

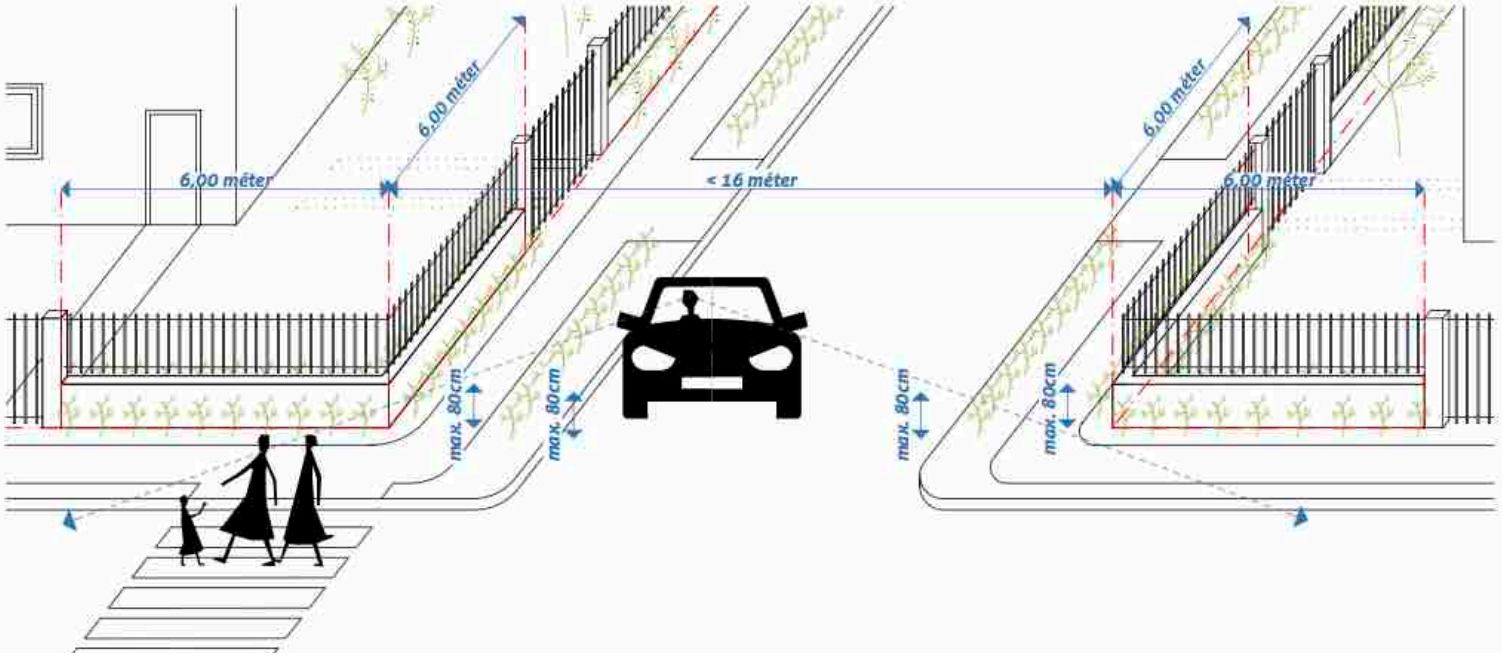

A megújuló energiaforrások hasznosítását szolgáló (maximum 15 m2 területű) terepszint alatti építmények, építményrészek a telekhatártól mért legalább 2 méteres védőtávolsággal helyezhetők el.

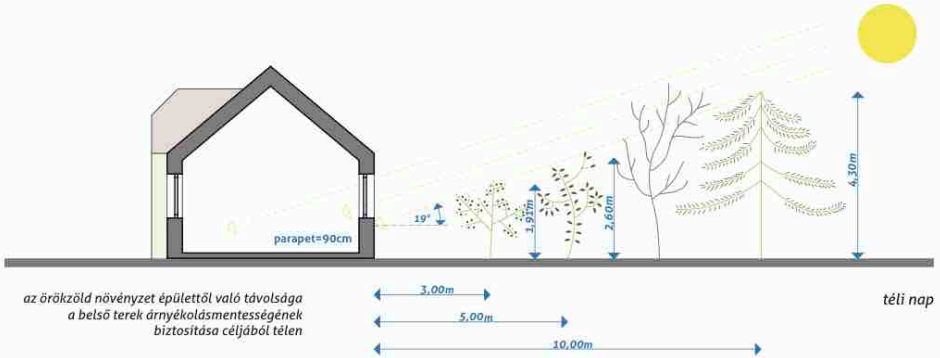

az örökzöld növényzet épülettől való távolsága a belső terek árnyékolásmentességének biztosítása céljából télen

téli nap

a jó helyre telepített lombhullató növényzet természetes eszköze az energiatudatos életmódnak

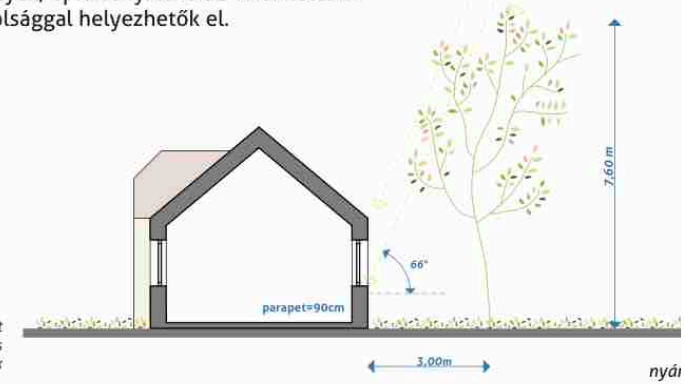

nyár

Csapadékvízhasznosítás a kertben

1 terepmélyedés növényzettel beültetve (esőkert)

2 tömörödött vagy rossz szivárgású talaj cseréje

4 áteresztő burkolattal kialakított kocsibejáró

5 telek természetes növénytakarójának megőrzése

6 csapadékvíztározó tartály

7 földalatti csapadékvíztározó ciszterna

A homlokzat visszafogott színezése és arányainak megtartása része a hagyományos utcaképnek.

A tetőfedés anyaga, és az azon megjelenő tetősíkablakok, egyéb kiegészítők feleljenek meg a korszerű építési előírásoknak. Minden kiegészítő részlet fontos eleme a jó homlokzatnak.

Az épület körüli növényzet kellemes környezetet biztosít az ott lakóknak

A tégla járófelület burkolata is lehet.

A régi épületszerkezetek kivitelezéséhez értő szakembert kell keresni.

A részletek kialakítása is fontos.

A kerítés egyszerűségében is lehet szép.

A tető kiegészítő bádogos szerkezeteinek minősége is meghatározza a ház arculatát.

7 Zárszó

Az építészet közügy. A házak túlélnek bennünket; a tájat örökül kapjuk, hogy örökül hagyjuk az utódainkra. Fontos, hogy megértsük csak közösen alakíthatjuk a jövőnket, ezért figyelemmel kell lennünk a hagyományokra, a lakókörnyezetünkre. A településképi arculati kézikönyvből megismertük a helyet, ahol élünk, de a helyi közösség nélkül csak a szép tájat és az épületeket látjuk meg. Az emberek által éltetett „genius loci" teszi azzá a lakóhelyet, amire mindig emlékezünk, amit szeretünk és óvunk, mert csak így lesz

Kisigmánd, a mi otthonunk.

Tétényi Éva
mb. főépítész